

Sygn. akt IV Ua 56/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Katarzyna Antoniak

Sędziowie: SO Elżbieta Wojtczuk (spr.)

SO Jerzy Zalasieński

Protokolant: st.sekr.sądowy Marta Żuk

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2016 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku A. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do zasiłku chorobowego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 sierpnia 2016r. sygn. akt IV U 254/16

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Siedlcach Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt IV Ua 56/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie A. Ż. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 18 maja 2016 r. o prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego oraz z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 05.05.2016 r. do 04.06.2016 r.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

Decyzją z 18 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu A. Ż. prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r. oraz prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016r.

Organ rentowy wskazał, że z analizy konta ubezpieczeń społecznych wynika, iż w dniu wypadku, tj. 5 października 2015 r. na koncie ubezpieczonego występowało zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę

przewyższającą 6,60 zł. Zaległość została uregulowana 8 kwietnia 2016 r., a więc po upływie 6 miesięcy od dnia wypadku. W przypadku uregulowania przez ubezpieczonego całości zadłużenia po upływie 6 miesięcy od dnia wypadku, ubezpieczony nabywa prawo do świadczeń od dnia spłaty całości zadłużenia. Prawo do świadczeń za okres przed tą datą ulega przedawnieniu. Z dniem 9 kwietnia 2016 r. ubezpieczony wykorzystał pełny okres zasiłkowy wynoszący 182 dni. Do jednego okresu zasiłkowego zostały wliczone niezdolności do pracy od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 9 kwietnia 2016 r. Okres orzeczonej niezdolności do pracy, za który prawo do świadczeń uległo przedawnieniu z powodu występowania zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, podlega wliczeniu do okresu zasiłkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony A. Ż. domagając się przyznania prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 9 kwietnia 2016 r. Wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą, a od 2013 r. – jednoosobową firmę transportową. Następnie opisał przebieg wypadku z 5 października 2015 r. oraz leczenia z nim związanego. Podniósł, że pracownica organu rentowego poinformowała go, iż należność z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne musi spłacić do 10 kwietnia 2016 r. Ubezpieczony uczynił to 8 kwietnia 2016 r., a mimo to otrzymał decyzję odmową.

5 października 2015 r. A. Ż. uległ wypadkowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Na ten dzień jego zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wynosiło kwotę 16.445,94 zł.

8 kwietnia 2016 r. A. Ż. opłacił w całości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.

W okresie od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 4 czerwca 2016 r. A. Ż. otrzymał orzeczenie o niezdolności do pracy. Niezdolności te miały związek z wypadkiem przy pracy z 5 października 2015 r.

Decyzją z 5 maja 2016 r. organ rentowy odmówił A. Ż. prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 7 kwietnia 2016 r., przyznał prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 8 kwietnia 2016 r. do 9 kwietnia 2016 r. oraz odmówił prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 10 kwietnia 2016 r. do 4 maja 2016 r.

Sąd I instancji wskazał, że co prawda w swym odwołaniu ubezpieczony domagał się przyznania prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 9 kwietnia 2016 r., ale zaskarżona decyzja dotyczy dwóch kwestii, tj. odmowy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r. oraz odmowy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r., a po drugie na rozprawie 1 sierpnia 2016 r. ubezpieczony wyjaśnił, że zaskarża oba rozstrzygnięcia z decyzji z 18 maja 2016 r. Zatem Sąd Rejonowy rozpoznał odwołanie od decyzji z dnia 18.05.2016 r. i podał ocenie zarówno zasadność odmowy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r., jak i odmowy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r.

Zdaniem Sądu Rejonowego organ rentowy zasadnie odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r. Sąd ten powołał się na treść art. 8 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2005r., Nr 51, poz. 267 ze zm.). Stwierdził, iż organ rentowy zasadnie wliczył ubezpieczonemu do okresu zasiłkowego wszystkie możliwe okresy jego niezdolności do pracy między 10 października 2015 r. a 9 kwietnia 2016 r., ponieważ stanowiły one jeden okres nieprzerwanej niezdolności do pracy. Z tego zsumowania wynika, że z dniem 9 kwietnia 2016 r. ubezpieczony wykorzystał pełny okres zasiłkowy wynoszący 182 dni. Po tej dacie brak było podstaw prawnych do przyznania zasiłku chorobowego na dalszy okres, w tym na okres sporny od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r.

W ocenie Sądu Rejonowego organ rentowy zasadnie odmówił ubezpieczonemu również prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r. Przywołał treść art. 6 ust. 1 pkt

1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1242). Wskazując na wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2008 r. (III UK 78/07, OSNP 2009/11-12/158) podał, że wykładnia logiczno – językowa art. 6 ust. 3 w/w ustawy prowadzi do konkluzji, że w sytuacji, gdy ubezpieczony wywodzi swoje prawo do świadczenia z tytułu wypadku przy pracy, to termin przedawnienia prawa do tego świadczenia biegnie od dnia wypadku przy pracy.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że na dzień wypadku przy pracy, tj. 5 października 2015 r. ubezpieczony był zadłużony wobec organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł. Zadłużenie to spłacił 8 kwietnia 2016 r. Uwzględniając 6 miesięczny termin wynikający z art. 6 ust. 3 w/w ustawy liczony od dnia wypadku stwierdzić należy, że spłata zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne nastąpiła po upływie wskazanego okresu (dokładnie 6 miesięcy i 4 dni). W takiej sytuacji prawo do zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy uległo przedawnieniu do tej daty. Za okres po dniu 8 kwietnia 2016 r. ubezpieczony uzyskał prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 8 kwietnia 2016 r. do 9 kwietnia 2016 r. na mocy decyzji z 5 maja 2016 r. Z uwagi na wyczerpanie 182 dniowego okresu zasiłkowego z dniem 9 kwietnia 2016 r. brak było podstaw prawnych do przyznania zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego na dalszy okres, w tym na okres sporny od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r.

Ponieważ przedmiotem oceny Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie były jedynie kwestie wskazane w decyzji z 18 maja 2016 r., to poza sporem pozostaje zagadnienie skutków ewentualnie błędnego pouczenia ubezpieczonego przez organ rentowy o sposobie liczenia terminu przedawnienia świadczeń z tytułu wypadku przy pracy (por. uzasadnienie decyzji z 19 marca 2016 r. – k. 13-14).

Sąd Rejonowy uznał, iż zaskarżona decyzja okazała się prawidłowa i na podstawie w/w przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.

Od powyższego wyroku apelację wniósł ubezpieczony. Autor apelacji zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy. Ubezpieczony podał, iż w dniu 5 października 2015 r. na Ukrainie uległ wypadkowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej i od 10 października 2015 r. rozpoczął proces leczenia i okres zasiłkowy. W związku z trudną sytuacją finansową oraz trwającym leczeniem zadłużenie względem ZUS uregulował w dniu 8 kwietnia 2016 r. Wcześniej uzyskał informację od pracowników organu rentowego, iż spłaty tej powinien dokonać do 10 kwietnia 2016 r. Ubezpieczony wniósł o wnikliwą analizę całej dokumentacji, właściwą ocenę stanu rzeczy i przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. i od 1 listopada 2015 r. do 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego, o ile zmierza do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał bowiem istoty sprawy. Analiza treści odwołania z dnia 8 czerwca 2016 r. (k. 6-8 akt sprawy) prowadzi do wniosku, iż intencją ubezpieczonego było zaskarżenie decyzji z dnia 5 maja 2016 r., nie zaś, jak formalnie wskazał, decyzji z dnia 18 maja 2016 r. Ubezpieczony podał bowiem, iż nie zgadza się z odmową wypłaty zasiłku za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. oraz od 1 listopada 2015 r. do 9 kwietnia 2016 r. Stwierdził również, iż od pracowników placówki ZUS w G. dowiedział się, że termin do uiszczenia przez niego składek upływa w dniu 10 kwietnia 2016 r., gdyż 10 października 2015 r. trafił on do polskiego szpitala. Zauważyć należy, iż organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 10 października 2015 r. do 30 października 2015 r. oraz od 1 listopada 2015 r. do 7 kwietnia 2016 r. jak również od 10 kwietnia 2016 r. do 4 maja 2016 r. w drodze decyzji z dnia 5 maja 2016 r. (k. 62-64 akt ZUS). Decyzja z dnia 18 maja 2016 r., która, w ocenie Sądu I instancji objęta została zaskarżeniem przez ubezpieczonego dotyczy natomiast odmowy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego oraz chorobowego za okres od 5 maja 2016 r. do 4 czerwca 2016 r. (k. 66-67 akt ZUS). Ani w treści odwołania, ani w treści apelacji

ubezpieczony nie wnosił o przyznanie prawa do zasiłku z ubezpieczenia wypadkowego i z ubezpieczenia chorobowego za okres od 05.05.2016 r. do 04.06.2016 r. Powyższe okoliczności wskazują jednoznacznie, iż ubezpieczony nie zgadzał się z decyzją z dnia 5 maja 2016 r. Fakt, iż odwołanie z dnia 2 czerwca 2016 r. (k.6-8) zostało wniesione przez ubezpieczonego od decyzji z dnia 5 maja 2016r. ubezpieczony potwierdził również w trakcie rozprawy przez Sądem II instancji (k. 65-65v akt sprawy). Wobec powyższego Sąd Rejonowy błędnie zasugerował się tylko nagłówkiem odwołania nie analizując jego treści, nie rozpytał ubezpieczonego czy w związku z treścią odwołania dotyczy ono również decyzji z dnia 5 maja 2016 r.

W związku z powyższym nie doszło do rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy i zachodzi podstawa do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji wyjaśni definitywnie której decyzji organu rentowego dotyczy odwołanie wniesione przez ubezpieczonego, przeprowadzi dowód z zeznań pracownika organu rentowego, który pouczył ubezpieczonego, że zadłużenie ubezpieczony ma spłacić do 10 kwietnia 2016 r. po wskazaniu danych personalnych tej osoby przez ubezpieczonego i oceni zebrany w sprawie materiał dowodowy, zgodnie z regułami określonymi w art. 233 § 1 kpc. Sąd przy ponownym, rozpoznaniu sprawy powinien mieć również na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 5 marca 2008 r. w sprawie III UK 78/07 i fakt, iż z dokumentów organu rentowego wynika, iż ów organ nie był pewny jaką datę wypadku przyjmując: 4.10.2015 r. czy 10.10.2015 r. (k. 5 i 18 akt organu rentowego).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 kpc orzekł jak w wyroku.